

č. 1/2024, ročník 8
MAREC – APRÍL 2024, nepredajné.

• ŽUPNÝ MAGAZÍN S PRÍLOHOU O CESTOVNOM RUCHU •

ROZPOČET 2024 DOSTAL ZELENÚ

foto: TSK

♥ Sociálne témy

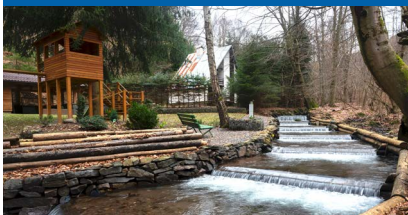

strana 9

POMOC, KTORÁ HREJE

TSK podporuje najznámejšie
centrum sociálnych služieb DEMY
už 15 rokov

Na konci kraja

strana 1 – III

DOBRA PARTIA

V kraji máme osem Lehôt,
no len jedna je najväčšia a sídli
pod Vtáčnikom

Na koštovke

strana IV – V

STEJKY PLNÉ NÁPADOV

Na nátoni denné menu nenájdete,
originálne jedlá áno

PRVÉ A BOHATŠIE

V rukách držíte aktuálny výťah nášho magazínu Trenčín región. Okrem toho, že ide o prvé tohtoročné vydanie, máme tu ešte niečo navyše. Magazín, ktorému hovoríme noviny, je bohatší o tzv. chlebové témy naprieč celým krajom. Spájame sily pre našich čitateľov.

Odtiaľ je Trenčín región ešte viac nabitý informáciami. O tipy na cestovanie, výlety, tradície, zaujímavosti, podujatia aj osobnosti kraja neprídete. Uchováваме tradičné rubriky,

na ktoré sa pravidelne tešíte.

Noviny sme rozdelili na modrú a červenú časť. V prvej sú sústredené informácie z Trenčianskeho samosprávneho kraja. Aktuality od Handlovej cez Partizánske, Považskú Bystricu až po myjavské kopanice. Informácie zo zasadnutí krajských poslancov týkajúce sa zmien či noviniek z oblasti dopravy, zdravotníctva, ale aj školstva, kultúry, sociálnych vecí a cestovného ruchu. Detailnejšie rozoberieme témy, ktoré považujeme za každodenné, potreb-

né, tzv. chlebové. A ponúkame aj užitočné informácie a rady, kam sa pohnúť, keď sa pohnúť nevieme...

V strede našich novín v prílohe KOČR, pod červenou strechou, nájdete všetko podstatné z diania v oblasti cestovného ruchu. Pridajte sa k nám na reportážny výlet „Na konci kraja“ a spoznajte jednu z najväčších obcí. Ak sa spoliehate na naše gastronomické odporúčania, nahliadnite na veľmi originálnu „koštovku“. Keď už sme pri jedle, poznáme aj víťaza ankety TOP GASTRO.

Verím, že už v tomto čísle novín dostanete ucelený a bohatší

balík noviniek. O to nám ide. Prajem vám príjemné čítanie a dajte vedieť, ako sa vám nový formát Trenčín regiónu pozdáva.

Vaša redakcia:)

Radovan Stoklasa,
šéfredaktor

REKONŠTRUKCIA TELOCVIČNE

zdroj: www.sosjpb.sk

Trenčianska župa reaguje na výzvu Fondu na podporu športu a z poskytnutých financií plánuje zrekonštruovať telocvičňu Strednej odbornej školy strojníckej v Považskej Bystrici. Z celkových nákladov takmer 1,6 milióna eur kraj žiada príspevok 1,1 milióna. Cvičiť v novej telocvični by študenti mali koncom roka 2026. Súčasťou rekonštrukcie je aj dodávka športového vybavenia pre gymnastiku, minifutbal, hádzanú, basketbal, volejbal, florbal či elektronická časomiera. Projekt počíta aj s energetickou úsporou objektu. Peter Kováč

STANICU ČAKAJÚ LEPŠIE ČASY

TRENČÍN

Trenčianska autobusová stanica už dlhé roky čelí kritike cestujúcich, rovnako dlho sa hovorí o jej rekonštrukcii. Ani romantický výhľad na dominantu krajského mesta Trenčiansky hrad nezlepšil jej trpký vzhľad.

Zvlnená, deravá cesta a hrdzavé prístrešky nemajú nič spoločné s autobusovým nástupišťom 21. storočia. Keďže Trenčianska župa zabezpečuje prímestskú

autobusovú dopravu a za vstup na stanicu pre svoje modré autobusy platí, má záujem na zmene súčasného stavu a finančne podporí jej rekonštrukciu sumou viac ako milión eur. Komfort cestujúcich sa má zmeniť od októbra 2025, keď má byť autobusová stanica zrekonštruovaná.

Do konca júna tohto roka by mal majiteľ podať žiadosť o stavebné povolenie. V prípade nespĺnenia tejto podmienky župa môže žiadať návrat finančných prostried-

kov. Zo strany TSK ide o príspevok na dôstojnú reprezentáciu kraja v rámci EHMK 2026. Zrekonštruovaný priestor bude mať deväť prímestských nástupíšť, štyri zastávky pre mestskú hromadnú dopravu a ďalšie dve pre diaľkové spoje. Bližšie ku kasárniam investor vytvorí autobusové stojisko. Ide o celkovú investíciu 2,4 milióna eur.

Peter Kováč

VEREJNÁ SÚŤAŽ ZRUŠENÁ

DOPRAVA

Trenčiansky samosprávny kraj zrušil verejné obstarávanie na dopravcu prímestskej autobusovej dopravy, a to aj pre hornú Nitru a Považie.

Stalo sa tak po tom, čo sa od februára do novembra 2023 do vyhlásenej súťaže zapojili v kaž-

dom prípade po dve ponuky. Župa očakávala úspory oproti predpokladanej hodnote zákazky, pričom súčet najnižších podaných ponúk ju výrazne presiahol.

Kraj hľadal dopravcov pre Trenčiansky kraj na nasledujúcich desať rokov. Predpokladaná výška zákazky bola viac ako 470

miliónov eur. V najbližšom čase bude vyhlásené nové verejné obstarávanie. Služby prímestskej autobusovej dopravy do konca októbra 2025 kontinuálne zabezpečia súčasní poskytovatelia. Župa zároveň analyzuje možnosť založenia a prevádzkovania vlastného podniku.

ERASMUS+ PODPORÍ AJ KRAJ

ŠKOLSTVO

Medzinárodnú mobilitu študentov, ktorí môžu navštevovať partnerské zahraničné školy, podporuje aj krajská samospráva. Tieto výmenné študijné pobyty financuje projekt Erasmus+ a župa schválila jeho 20-percentné spolufinancovanie pre dve gymnáziá v kraji, v Prievidzi a v Partizánskom.

Nosnou aktivitou projektu Erasmus+ prievádzského Gymnázia V. B. Nedožerského budú krát-

kodobé vzdelávacie pobyty zamerané na integráciu informačno-komunikačných technológií do vyučovacieho procesu, zlepšenie jazykových zručností a rozvoj kritického a kreatívneho myslenia. Poslanci schválili maximálnu výšku grantu 26 720 eur, 80-percentné predfinancovanie predstavuje 21 376 eur a záverečná platba (20 %) je vo výške 5 344 eur.

Do rovnakého programu sa zapojilo aj Gymnázium v Partizánskom. Cezhraničné pobyty

majú zlepšiť kvalitu vyučovania pomocou projektového vyučovania, skvalitniť jazykovú úroveň pedagógov či environmentálnu a outdoorovú výučbu odborných predmetov. Maximálna výška grantu je 32 585 eur, predfinancovanie (80 %) predstavuje 26 068 eur a záverečná platba (20 %) 6 517 eur. Trenčianska župa poskytne obom školám finančné prostriedky na predfinancovanie záverečnej platby projektov.

SŤAHOVANIE V ŽUPNOM DOME

TRENČÍN

Trenčianske múzeum v Trenčíne je až do odvolania zatvorené. Župný dom, v ktorom múzeum sídli, totiž prejde kompletnou rekonštrukciou. Zo sídla mu-

seli bezpečne presťahovať aj múzejnú knižnicu, ktorú previezli v 570 škatuliach.

Do prísne klimaticky zabezpečených priestorov putovalo 28-tisíc kníh, medzi nimi aj zbierky zo 16. storočia. Orga-

nizačne náročné sťahovanie sa týkalo aj stálej expozície múzea, preparovaných zvierat vrátane zobra či jeleňa. Zaujímavosti a históriu trenčianskeho regiónu môžu návštevníci naďalej spoznávať v ostatných pobočkách múzea – na Trenčianskom hrade, v Karneri sv. Michala a v Katovom dome v Trenčíne, v Kúrii Ambrovec v Beckove, v Podjavorinskom múzeu v Novom Meste nad Váhom či v rodnom dome Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci.

V apríli by múzeum malo otvoriť aj novú pobočku v zrekonštruovanom Draškovičovom kaštieli v Čachticiach.

stranu pripravila: Nina Osvaldová

KLÚČ OD ŽUPY

Vo vestibule Úradu Trenčianskeho samosprávneho kraja v Trenčíne je uložená nová rekvizita, ktorá odkazuje na tisícročnú históriu kraja. Je ním „kľúč od župy“, ktorý reprezentuje mesto Trenčín, hrad aj celý Trenčiansky kraj. Vo vitríne sú vedľa kľúča aj ďalšie artefakty, ktoré sa viažu na históriu Trenčianskej župy.

foto: TSK

NA DOBRÚ VEC

V tradičnej predvianočnej zbierke gymnazisti v Myjave vyzbierali takmer 1600 eur. Výťažok aj tentoraz putoval na dobrú vec – podporil detskodôčenské oddelenie v tulanjšej nemocnici.

„O tom, že dar od študentov a zamestnancov školy poputuje pre deti do nemocnice, rozhodol Študentský parlament. Mnohí sme stále neplnoletí a s týmto nemocničným oddelením máme aj osobnú skúsenosť,“ uviedol gymnazista Juraj Blažek. Riaditeľka gymnázia Alena Havlíková oceňuje študentov za ich aktivitu a pomoc regiónu. „Peniaze použijeme na zakúpenie prístroja, ktorý skvalitní liečbu detských pacientov.“

ČÍTAJTE VIAC

na webe
TSK.sk

zdroj: fb Trenčianske múzeum

Poslanci krajského parlamentu na decembrovom zasadnutí Zastupiteľstva TSK schvaľovali Rozpočet Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rok 2024. Na stole bolo aj niekoľko dôležitých všeobecne záväzných nariadení, ktoré súviseli so zmenami v grantových schémach. Januárové zasadnutie bolo svižnejšie a týkalo sa aj majetkového vyrovnania pozemkov pod cestami a chodníkmi.

exkurziu z 500 na 600 eur. Na návštevu kultúrnej inštitúcie alebo podujatia je to 800 eur na jedného žiadateľa. Zároveň sa mení maximálna výška financií na podporu tematického vzdelávania a kultúry na jedného žiadateľa, ktorá

tickej náročnosti a rekonštrukciu zariadení sociálnych služieb. „V tomto prípade ide o zariadenie v Lednických Rovniach a o sumu 1,55 milióna eur, rekonštrukcia je vysúťažená a vydané je aj právoplatné stavebné povolenie. Po

ROZPOČET 2024 DOSTAL ZELENÚ

DECEMBER 2023: V ZNAMENÍ GRANTOV A ROZPOČTU

Krajskí poslanci v decembri schválili trojročný vyrovnaný rozpočet na roky 2024 – 2026. Za jeho podobu hlasovalo 34 z 35 prítomných poslancov, jeden nehlasoval. Rozpočet na rok 2024 je pritom záväzným materiálom. Podoba rozpočtov príjmov a výdavkov na ďalšie dva roky nie je záväzná, ale vyjadruje zámery rozvoja územia a potreby obyvateľov.

Poslanci v decembri paradoxne rozhodovali len o jednom prevode prebytočného majetku. Išlo o pozemky v správe považskobystrickej nemocnice v hodnote viac ako 1,2 milióna eur. „Cena bola vysoká a som rád, že bude aj zaplatená. Ide o takmer 200 eur za meter štvorcový. Získané peniaze použijeme na spolufinancovanie nákupu magnetickej rezonancie v považskobystrickej nemocnici,“ spresnil trenčiansky župan Jaroslav Baška s tým, že nová diagnostika by mala slúžiť už v máji 2024.

Kraj reaguje aj na zvýšené ceny energií, potravín, tovarov a služieb úpravou cien vo svojich zariadeniach, či už ide o internáty, jedálne alebo domovy sociálnych služieb. V poslednom prípade ide o zvýšenie ceny o euro až 1,60 eur za deň, čo klientovi zvýši mesačné výdavky o 30 až 45 eur. „Náklady šli hore a našťastie sa aj dôchodky v uplynulom roku dvakrát valorizovali,“ vysvetlil predseda kraja a dodal, že valorizované boli aj platy zamestnancov, čo znamená vyššie náklady

na chod zariadení.

Krajskí poslanci schválili niekoľko všeobecne záväzných nariadení, ktoré sa týkajú grantových schém:

GRANT AJ PRE ENVIRO- PROJEKTY

O podporu z krajských grantov sa po novom môžu uchádzať aj programy environmentálnej výcho-

po novom predstavuje 2000 eur. Kraj touto zmenou reaguje na aktuálny nárast cien.

PARTICIPATÍVNO – KOMUNITNÝ ROZPOČET

Kraj zjednodušuje procesy pre obľúbený Participatívno-komunitný rozpočet. Predkladanie projektov a vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov

schválení poslancami môžeme žiadosť skompletizovať a podať. Je to úver s 1-percentnou úrokovou sadzbou na obdobie 25 rokov,“ spresnil predseda TSK.

JANUÁR 2024: POZEMKY POD CESTAMI A CHOD- NÍKMI

Prvé tohtoročné krajské stretnutie poslancov bolo v porovnaní s decembrom promptnejšie. Venovali sa najmä predaju a výmene ciest a chodníkov v kraji. „Trenčianska župa sa dlhodobo snaží o majetkové vyrovnanie s mestami a obcami. Pozemky pod chodníkmi buď zamieňame, alebo predávame samosprávam za jedno euro,“ vysvetlil predseda TSK Jaroslav Baška.

Poslanci schválili niekoľko vecných bremien vrátane kúpy pozemku o výmere viac ako 100 metrov štvorcových v okolí Strednej zdravotníckej školy v Trenčíne. „Momentálne ide o frekventované miesto, následne sa tieto pozemky ohradia a vznikne priestor aj na vybudovanie bezpečnostného protipožiarného schodiska.“ Poslanci odhlasovali aj rekonštrukciu telocvične pre SOŠ strojníku v Považskej Bystrici a predfinancovanie dvoch projektov Erasmus + pre gymnáziá na hornej Nitre.

Gabriela Stoklasová

ČÍSLA Z ROZPOČTU PRE ROK 2024

- na opravu ciest 2. a 3. triedy – **7 miliónov eur**
- nová technika pre Správu ciest – **1,4 milión eur**
- prímestská autobusová doprava – **32,5 milióna eur**

vy. Výška grantu závisí od počtu osôb, ktoré ho absolvujú počas jedného kalendárneho roka. Do VZN pribudla podmienka dotácie, že žiadateľ vznikol minimálne dva roky pred podaním žiadosti o grant.

Pri projektoch v rámci oblasti podpory „Priame aktivity“ je prijímateľ povinný zabezpečiť udržateľnosť výstupov počas 5 rokov od ukončenia projektu a výdavky na doplnkový mobiliár pri projektoch výsadby zelene môžu tvoriť maximálne 15 % z celkovej žiadanej sumy. Navýšila sa aj maximálna výška grantu na 2 500 eur na jeden projekt (pôvodne 2 000 eur). Aké podmienky musí oprávnený žiadateľ splniť, je uvedené na webe www.tsk.sk.

VIAC NA ŠKOLSKÉ EXKURZIE

Dotačná schéma na podporu tematického zážitkového vzdelávania a kultúry z rozpočtu TSK sa od svojho spustenia nemenila. Krajskí poslanci schválili navýšenie maximálneho príspevku na

bude prebiehať elektronicky. Znižuje sa aj počet príloh potrebných k žiadosti.

POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ Z ROZPOČTU TSK

Dotácie z rozpočtu TSK slúžia na podporu projektov z oblasti kultúry, športu, vzdelávania a sociálnych služieb. Podobne ako pri participatívnom rozpočte, aj tu môžu žiadatelia predkladať projekty online.

Ešte koncom novembra minulého roka bola Európskou komisiou schválená štátna pomoc pre pokračovanie rekvalifikácie baníkov v hodnote 12 miliónov eur. Projekt je rozšírený o rekvalifikáciu zamestnancov nováčkových elektrární a nové zručnosti by malo získať 700 ľudí.

Poslanci TSK po prvýkrát v histórii schválili žiadosť o finančné prostriedky zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Doteraz sa o ne uchádzali mestá a obce na výstavbu nájomných bytov, župa chce financie na zníženie energe-

**TERMÍNY
NASLEDUJÚCICH
ROKOVANÍ
ZASTUPITEĽSTVA TSK**
Marec: 25. 3. 2024
Máj: 13. 5. 2024

FÓRUM TSK: ČO NA TO POSLANCI?

„Sme radi, že pokračujeme v rekonštrukciách našich stredných škôl. Stredná odborná škola strojnícka v Považskej Bystrici prešla veľkými a finančne náročnými rekonštrukciami a teraz prichádza na rad aj telocvičňa. Dokážeme tak vyriešiť celý komplex budov.

V mene obyvateľov mestskej časti a mesta dávam do pozornosti zrekonštruovanú cestu do Horného Moštenca. Za uplynulé roky tam však popadali poklopy, čo kazí dobre odvedenú investíciu. Keď sa bude robiť plán opráv miestnych komunikácií druhej a tretej triedy, pripomínam zaradenie tejto časti. Niekedy aj drobnosť vylepší dojem.“

KAROL JANAS,
primátor Považskej Bystrice, poslanec TSK za okres Považská Bystrica (koalícia SMER-SSD, HLAS-SD, SME RODINA, Slovenská národná strana) v rámci diskusie poslancov počas Zastupiteľstva TSK dňa 29. januára 2024

„Konceptia Erasmu sa zmenila – to nie sú výlety, tam sa pracuje. Učitelia na hodinách v partnerských školách učia, študenti chodia na prednášky, zahraniční študenti zas prichádzajú k nám, spoznávajú našu kultúru. Nejde už o jednorazové výmenné pobyty, preto má projekt názov „Erasmus+ mobilita“, ale o licenciu na niekoľko rokov, čo znamená aj veľkú administratívu. Zameriavame sa najmä na deti, aby vycestovali a spoznávali svet. Som rada, že Trenčiansky samosprávny kraj ako zriaďovateľ podporuje tieto činnosti.“

„Cenu poskytovaných služieb v našich zariadeniach sociálnych služieb sme síce zvýšili, ale len v nevyhnutnej a pre klientov únosnej miere. Treba však povedať, že kvalita starostlivosti a poskytovaných služieb v našom kraji je vysoká, jedna z najlepších v rámci Slovenska. Za vynaložené peniaze klienti dostanú kvalitnú, odbornú, špičkovú

starostlivosť. To je rovnako dôležité – ba možno dôležitejšie – ako suma, ktorú za to platia. Vďaka patrí celému odboru a menovite aj pani Nekorančovej, ktorá ho kvalitne riadi, zamestnanci sa cítia aj morálne ohodnotení a docenení. To sa následne odzrkadľuje v spokojnosti klientov.“

ELEONÓRA PORUBCOVÁ,
riaditeľka gymnázia, podpredsnička TSK a poslankyňa TSK za okres Prievidza (koalícia Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a Solidarita, Občianska konzervatívna strana, DOBRÁ VOĽBA a Umiernení, SPOLU-občianska demokracia, ODS-Občianski demokrati Slovenska, ŠANCA) k prijatému VZN o poskytovaní sociálnych služieb počas rokovania zastupiteľstva TSK dňa 11. decembra 2023 a k návrhu na poskytnutie finančných prostriedkov k projektom v rámci programu Erasmus+, Kľúčová akcia 1: Vzdelávacia mobilita jednotlivcov počas Zastupiteľstva TSK 29. januára 2024

„Podľa návrhu by mali v zrekonštruovanom priestore pred autobusovou stanicou stáť všetky autobusy. Zastávky tu má mať MHD aj prímestské a diaľkové spoje. Z môjho pohľadu aj podľa názorov niektorých trenčianskych poslancov to nie je dostačujúce pre krajské mesto 21. storočia.“

MILOŠ MIČEGA,
stavebný technik a nezávislý poslanec TSK za okres Trenčín počas diskusie poslancov Zastupiteľstva TSK dňa 29. januára 2024

„Návrh na podporu tematického zážitkového vzdelávania a kultúry, ktorý schvaľujeme v krajskom parlamente, má význam. U nás v meste (Partizánske) je o to veľký záujem, či už na stredných alebo na základných školách. Máme dokonca vytýpané témy, ktorým sa

venujeme z hľadiska histórie, vedecko-technických parkov, prírodovedných parkov a podobne. Doba je náročná, nie každé dieťa si môže dovoliť cestovať. Aj týmto spôsobom sa študenti môžu veľa dozvedieť priamo na mieste. Príkladom je Múzeum holokaustu v Sereďi, Osvieňim, Múzeum SNP, CERN vo Švajčiarsku, vedecko-technické parky v Košiciach, v Ostrave, populačného centra pre fyziku v Martine, školáci zo základnej školy navštevujú Uhrovec – rodný dom Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka. Našou tematikou sú aj „Baťove mestá“ Otrokovice a Zlín. Som rád, že podobné aktivity v rámci kraja podporujeme prostredníctvom grantov.

V nadväznosti na čitateľskú gramotnosť navrhujem podporovať a rozšíriť knižničný fond v knižniciach vo všetkých mestách kraja. Tak ako podporujeme hokejovú či futbalovú akadémiu na území Trenčianskeho kraja, chceme podporiť aj toto. Kraj sa explicitne venuje trom mestám – Prievidza, Považská Bystrica a Trenčín. Navrhujeme, aby aj v ďalších mestách bola možnosť rozširovať knižničný fond z grantov samosprávneho kraja. Opäť by sme posilnili význam regionálnej samosprávy.“

JOZEF BOŽÍK,
primátor mesta Partizánske, podpredseda TSK a nezávislý poslanec TSK za okres Partizánske k téme podpory tematického vzdelávania a kultúry a v diskusii o Rozpočte TSK, ktoré boli predmetom Zastupiteľstva TSK dňa 11. decembra 2023

„V meste Bánovce nad Bebravou nie je veľa pamiatok, ktoré sú súčasťou návštev, či už domácich alebo zahraničných cudzincov. Pamätný dom

Janka Jesenská ho je budova, ktorá si zasluži rekonštrukciu. S kolegynami z Bánovského okresu Máriou Hajšovou a Zuzanou Máčekovou sme rady, že sa kraj, župan a jeho tím venujú otázke obnovy tejto budovy.“

RUDOLFA NOVOTNÁ,
bývalá primátorka Bánoviec nad Bebravou a nezávislá poslankyňa TSK za okres Bánovce nad Bebravou počas diskusie k Rozpočtu TSK na rokovaní Zastupiteľstva TSK dňa 11. decembra 2023

„Ako poslanci zvolení za okres Trenčín pripomíname potrebu vytvorenia projektovej rady k problematike cesty pri obchodnom centre Laugaricio. Dopravná situácia sa neustále zhoršuje, preto žiadame, aby sa jej riešenie stalo prioritou v súčinnosti s mestom Trenčín a obchodným centrom.“

EDUARD FILO,
(koalícia Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a Solidarita, Občianska konzervatívna strana, DOBRÁ VOĽBA a Umiernení, SPOLU-občianska demokracia, ODS-Občianski demokrati Slovenska, ŠANCA), riaditeľ občianskeho združenia a poslanec TSK za okres Trenčín v rámci interpelácií poslancov počas Zastupiteľstva TSK dňa 11. decembra 2023

Gabriela Stoklasová
foto: archív TSK

Fórum TSK

Máte podnet či námet týkajúci sa nášho Trenčianskeho kraja, alebo otázku pre niektorého zo súčasných župných poslancov? Sú vo vašom okolí témy z oblasti dopravy, školstva, zdravotníctva, sociálnych vecí či kultúry, ktoré vás trápia a neviete si s nimi dať rady? Je tu nová rubrika FÓRUM. Na email forum@trenclinregion.sk odošlite tému a my vám čo najrýchlejšie sprostredkujeme odpoveď od kompetentných. Tešíme sa na všetky správy.

ŽUPNÁ NEMOCNICA S POLIKLINIKOU BOJNICE

NOVINKOU POHYBLIVÝ RÖNTGEN

Bojnická nemocnica má po siedmich rokoch multifunkčnú rádiodiagnostickú sklopnú stenu. Pacientov už nemusia posielť na iné pracoviská, kde vznikali niekoľkokomesačné čakacie lehoty. Podľa primára oddelenia röntgenová stena umožňuje robiť dynamické vyšetrenia v reálnom čase.

„Pri klasickom röntgene dostaneme len statickú snímku, tu máme röntgenový obraz v pohybe. Pacienta môžeme polohovať a natáčať tak, ako vyšetrujúci lekár potrebuje,“ vysvetlil primár Richard Zachar a doplnil: „Na prístroji sa dajú robiť kom-

plexné vyšetrenia gastrointestinálneho traktu alebo ciev. Ide o diagnosticko-terapeutické vyšetrenia. Pacienta diagnostikujeme, nájdeme chybu a dokážeme ju opraviť, čo je najväčší benefit prístroja.“

Nová multifunkčná stena je jediná svojho druhu v Trenčianskom kraji. Nemocnica ju kúpila z fondov EÚ z programu zmierňovania dopadov pandémie. Z celkovej sumy tvoril 1,6 milióna eur nenávratný finančný príspevok. Spoluúčasť vo výške 100-tisíc eur financoval zriaďovateľ nemocnice, čiže TSK. Z tejto sumy sa obstaralo aj mobilné odberové miesto, laminárny box, osobné auto, laparoskopickú vežu, EKG prístroje, defibrilátory, ale aj klasické a polohovateľné lôžka.

„Ide o veľkú príležitosť pre rozvoj operačných odborov, ako napríklad chirurgia, cievna chirurgia, urológia, gynekológia či gastroenterológia. Výkony, ktoré budeme na prístroji poskytovať, sú v súlade so zaradením nemocnice v rámci kategorizácie siete nemocníc,“ dodal riaditeľ nemocnice Peter Glatz.

DAR PRE NEMOCNICU Z NOVÁK

Prístrojové vybavenie za takmer 25-tisíc eur získala župná nemocnica v Bojniciach od nováčkeho Vojenského opravárenského podniku.

Jedným je tonometer na meranie vnútroočného tlaku, druhý využijú na gynekologicko-pôrodníckom oddelení. Ide o bezdrôtový monitoring bábätiok, vďaka čomu sa budúce mamičky môžu pohybovať a zdravotné sestry majú zároveň lepší prehľad o viacerých bábätkách pred pôrodom.

„Ide nielen o spoločenskú zodpovednosť, ale najmä o ľudskosť

a možnosti, ktoré ako spoločnosť aktuálne máme. Každý rok máme stanovenú určitú oblasť a rozpočet a podľa potreby pomáhame,“ vysvetlila Zuzana Helbichová, generálna riaditeľka VOP Nováky. Vedenie spoločnosti prejavilo záujem zapojiť sa aj do výziev, ktoré budú vyhlásené v rámci transformácie uhoľného regiónu hornej Nitry. V regióne pôsobí už viac ako 65 rokov a v súčasnosti je jedným z najdôležitejších zamestnávateľov v rámci celého kraja.

stranu pripravil: Ivan Števkó
foto: archív TSK

NÁVRATY: AMBULANCIA V ZNAMENÍ RETRA

Každá nemocnica, jej personál aj pacienti sa potešia novému vybaveniu, špičkovým prístrojom. Aj najväčšia župná nemocnica Trenčianskeho kraja v Bojniciach sa priebežne inovuje.

V moderných priestoroch zaujme retroambulancia, ktorú vytvorili ako spomienku na svojho času najmodernejšiu nemocnicu u nás. Kompletne vybavenie ambulancie zo 60. rokov 20. storočia sa podarilo nájsť v skladoch. Po nahliadnutí do histórie tu objavíte písací stroj, tlakomer

v kufri, ale aj sklenené striekačky, ktoré vyvárať v destilovanej vode, a kovové ihly, ktoré sterilizovali, aby ich sestry mohli opakovane použiť. Nemocničnú retroambulanciu nájdete v miestnosti, ktorá donedávna patrila informátorovi. Vo vestibule bojníckej nemocnice obnovili aj jej umeleckého ducha – nechali vyniknúť svetlo, ktoré preniká cez sklenené vitráže, a ukázali aj pôvodné mramorové steny.

DOBRÁ PARTIA

Čelkova, Čierna, Chudá, Petrova, Mníchova, Nová, Rudníanska, Stará Pod vtáčnikom. Osem Lehôt, dedín s veľkým L a so všelijakými prívlastkami, nemá žiaden iný kraj než Trenčiansky. Zo všetkých Lehôt je rozlohou najväčšia tá, čo leží pod Vtáčnikom, najvyšším vrchom kraja. Má aj najviac obyvateľov (3790) a na mape pretína Trenčiansky s Banskobystrickým krajom. Sme na štarte našej tradičnej rubriky „Na konci kraja“: vitajte v Lehote pod Vtáčnikom.

Básnik by povedal, že je to dedina ako lusk – priestranná, vzdušná, malebná, stredisková, komplexná, moderná. Starosta Michal Ďureje neprotestuje a dodáva, že je to hlavne obec, kde sa zišla dobrá partia. „Ľudia sú tu tvrdí, ale spravodliví.“ Tak sme si to všetko priamo na mieste overili.

Námestie ako lusk

Cestou do Lehoty pod Vtáčnikom sa nedá stratiť. Odbočka z „polodiaľnice“ od Prievidze nepustí a odpovedá vám až na parkovisko k hlavnému ná-

mestiu. Ozajstnému námestiu. Nestačíme sa čudovať. Taký reprezentatívny a úhľadný pláč môže Lehotaťanom závidieť

nejedno okresné mesto. Je tu park, pamätník hrdinom, dom kultúry s obecnou knižnicou, kino, supermarket, po ktorom poškuľoval aj zahraničný obchodný reťazec, zdravotné stredisko, lekáreň, reštaurácia, sieť služieb, obchody, pub, amfiteáter na letné kino. A to všetko pekne vykachličkované, prepletené zeleňou, chodníkmi a ľuďmi. Je bežný pracovný deň a na námestí to žije.

„Jedno oko sa síce teší, ale druhé plače,“ schladí náš optimizmus prvý muž obce. „Aj tie bytovky povyššie vkusne dotvárajú širšie centrum, máme tu tiež vnútorný školský bazén, kino, dom kultúry, 39 ciest a ďalšie zariadenia, ktoré boli vybudované priebežne po vzniku obce a dodali jej modernu, šmrnc a kvalitu. Lenže od tohto investičného boomu, asi tridsať rokov od spojenia do Lehoty pod Vtáčnikom, roky plynú,

doba sa mení, budovy starnú, náklady na ich obnovu enormne rastú a vrások pribúda. Kde zobrať peniaze na rekonštrukciu, na opravy niekdajších pilierov obce, ktoré nám čoskoro začnú padať na hlavu? Z čoho to financovať? Najnovšie sa hovorí, že investičný dlh obce je obrovský, tak sa s tým musíme popasovať. Obecný rozpočet je 4,8 milióna eur a tvoria ho zväčša účelovo viazané financie. Nájsť kapitálové prostriedky na opravy je ako hľadať ihlu v kope sena,“ osvetľuje odvrátenú stranu úspešnej dediny starosta Ďureje, ktorý je v úrade druhý rok.

Dvestokrát Ďureje

Pripomíname, že priezvisko Ďureje je v obci najskloňovanejšie. Vraj sa spája s takmer 200 Lehotaťanmi, hoci nie všetci sú v príbuzenskom vzťahu a niektorí sa vôbec nepoznajú.

Napríklad ani obaja zvolení poslanci obecného zastupiteľstva s rovnakým priezviskom ako starosta nie sú jeho príbuzní. Štatistický doplnok – Michal získal v starostovskom súboji medzi piatimi kandidátmi 72 % a 1246 hlasov, Dušan 1038 a Filip 944 poslaneckých hlasov. Z toho vyplýva, že priezvisko Ďureje je v Lehote pod Vtáčnikom nielen frekventované, ale aj uznávané. A pre úplnosť, starosta Ďureje je aktuálne opäť poslancom TSK s celkovým štvrtým najvyšším počtom získaných hlasov.

Vráťme sa na skok k školskému bazénu. V čase našej návštevy boli v obci jarné prázdniny, čo by radi využili na relax aj cezpoľní. Veď najbližšie kúpanie je až v Prievidzi či v Novákoch. Starosta je však opatrný. „Náklady na prevádzku bazéna sú obrovské, máme ich refundované zo školského systému... Ak by sme ho otvorili pre verejnosť, o tieto peniaze by sme prišli. Hovorme o ďalších nákladoch na bezpečnosť a ľudí, ktorých práca a služby niečo stoja. O odbornom, technickom dozore, o starostlivosti o areál, celkovej logistike. Výťažok zo vstupného by toto všetko zďaleka nepokryl. Na dofinancovanie prevádzky bazéna obec peniaze nemá, topánka nás oveľa viac tlačí inde.“

Spájanie Lehôt a legenda Cipov

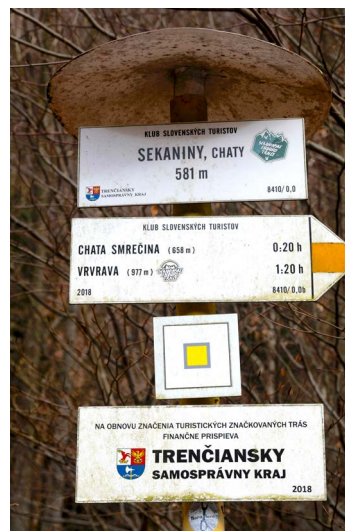
Ako to na Slovensku býva, v

každej dedine majú dobrý futbal a hasičov. Lehota pod Vtáčnikom má viac benefitov. Je to predovšetkým obec partizánska a banická. Odkaz SNP, protifašistický odboj a partizánske hnutie si tu každý rok v auguste pripomínajú na amfiteátri či na námestí. Baníctvo je zasa zakorenené v každej druhej rodine. História obce nesiahla ďaleko. Začína sa písať v roku 1960, keď uzrel svetlo sveta projekt spojenia Novej a Starej Lehoty, za ktorým stál funkcionár miestneho národného výboru (MNV) a neskôr sedem rokov jeho predseda Ján Cipov. Toto meno si zapamätajte, ak ho vari nepoznáte.

Nová dedina dostala názov Lehota pod Vtáčnikom a najväčší rozmach zaznamenala v 90. rokoch minulého storočia. Výsledok? Generálka námestia, vybudovanie nového futbalového štadióna, tenisových kurtov, multifunkčného ihriska, budov

hasičského zboru a nákup techniky, rekonštrukcia škôl, škôlok, vyše 160 bytov, rozvoj infraštruktúry. Najlepšie hneď

po dve zo všetkého, aby bol v spoločnej rodine – Novej a Starej Lehote pod strechou Lehoty pod Vtáčnikom – pokoj.

V roku 1994 sa po víťazstve v komunálnych voľbách opäť ujal miestneho úradu Ján Cipov

a obec viedol 24 rokov do svojich 85 rokov. Rodák z Francúzska a srdcom Lehoťan, trojnásobný poslanec TSK sa zaradil medzi najstarších starostov na Slovensku vôbec. „Vlani pán Cipov oslávil 90. narodeniny a pri príležitosti tohto jubilea sme ho slávnostne prijali na obecnú úradu. Jeho meno a práca sa natrvalo zapíšu do histórie obce. Občas sa stretneme a musím konštatovať, že je vo veľmi dobrej kondícii, vitálny a spoločensky aktívny, čomu sa teším,“ dodáva Michal Ďureje.

Klebety o futbalovej fúzii

Ešte skôr než nás súčasný starosta previedol po extraviláne obce, prebrali sme aktuálne klebety, resp. hoaxy. Viete, ktorá zo spoločenských organizácií obce je momentálne najbohatšia? Futbalisti. Vraj taký výber vstupného ako zo zápasu Slovenského pohára proti Trnave v klubovej histórii OFK Baník nemali. A pravdou je aj to, že 4216 divákov na futbalovom zápase Lehoty pod Vtáčnikom ešte tiež nebolo. Pre veľký záujem museli októbrový zápas presunúť na prievidzský štadión a hneď sa začali šíriť zaručené správy, že Lehota sa bude futbalovo spájať s Prievidzou... „Zápas proti Spartaku bol veľkou udalosťou, žil ním celý región a náš futbalový klub si takú pozornosť zaslúžil. Futbalisti robia obci dobrú reklamu, hrajú kvalitný futbal a to je vysved-

čenie pre vedenie klubu. Obec pomáha úhradou nákladov na prevádzku, ostatné je na klube. Vytvorila sa tam dobrá partia. A čo sa týka fúzie s Prievidzou, nemyslím si, že je na tom čosi pravdy," vysvetľuje starosta. Keď už zabŕdol do slovného spojenia „dobrá partia“, nechali sme si na konkrétnych príkladoch vysvetliť, o čo ide. „Som druhý rok v úrade a z predchádzajúceho dlhoročného pôsobenia v pozícii hovorca mesta Prievidza dobre viem, že práca s ľuďmi je najkrajšia i najťažšia.

Prečo dobrá partia?

Každý z nás je originál, každý má právo na svoj názor, ale preferujem kompromis – nehádajme sa, komunikujme a hľadáme riešenia. Ľudia sú tu tvrdí, ale dobru srdce, priateľskí, ochotní, vedú sa zomknúť v krízových situáciách. Keď vlní napadali haldy snehu a bolo treba pomôcť s mechanizmami, lebo tie obecné nestačili, pomohli miestni podnikatelia a nežiadali za to ani euro. Alebo keď v lete minulého roka došlo k výbuchu plynu v chate Smrečina na Sekaninách a bola tam skupina s mladými českými horolezcami. Do niekoľkých hodín pre nich v škole pripravili nielen náhradné priestory, ale aj jedlo, ošatenie, ubytovanie, návliečky a ďalšie veci – a to

všetko od Lehoťanov. Zadar-mo. V chatovej oblasti Sekaniny je vlek so zázemím a v hroznom stave. Prišla za mnou partia mladých ľudí, že by sa chceli o areál starať, postupne ho poľudštiť, sfunkčniť. Keď tam pôjdete, uvidíte, že sa im to darí. Od obce dostali na tieto účely zopár drobných, oveľa menej, než je reálna hodnota ich snaženia. A pracujú ďalej. Takýchto príkladov pomoci je viac, a preto výraz dobrá partia je namieste," chváli Lehoťanov prvý muž v obci.

Prázdniny v Lehotě, čo s nimi

Michal Ďureje si myslí, že aj vidiek môže byť moderný, hoci aj mimo centra, v extraviláne obce. Cestou do chatovej

oblasti

Sekaniny zastaví auto na krajnici a vykladá: „Tu, napravo, je priestor na chov koní. Mňa-li sme už dve či tri partie ľudí,

ktorí chcú túto aktivitu prevádzkovať. Na opačnej strane, v tamtom údolí, chcem urobiť zubriu oboru. Bolo by to užitočné aj edukatívne riešenie.“ V centre Sekanín pri amfiteátri, ktorý pojme 2000 divákov, je ďalšia naša zastávka. Je v lepšej kondícii ako pred dvoma rokmi. Sú vymenené drevené sedadlá a robili sa tu aj ďalšie technické úpravy. Z amfiteátra je úžasný pohľad na vrcholky hôr oproti. Tieto lezecké steny sa stávajú čoraz populárnejšími najmä pre mladých lezcov a o skaly sa podľa starostu starajú komunitné skupiny a dobrovoľníci.

„Dávam do pozornosti aj autokemping na Sekaninách, prechádzku do chatovej oblasti, dve cyklotrasy na okolí, ktoré sú mimoriadne populárne, a

rôzne turistické trasy. Najmä na jeseň si v týchto končinách prídu na svoje aj hubári. A počas celého roka zasa mladé rodiny s deťmi na prechádzkach, veď z centra obce sú to sem necelé štyri kilometre. Je tu toľko možností na aktívny relax a pohyb, že keby som mal nejakú návštevu, hneď jej vyplním program. A po návrate do obce môže navštíviť minimálne dve kvalitné reštaurácie. Nahlas rozmýšľam o sfunkčnení, vybudovaní turistickej nocľahárne, ktorá tu síce aktuálne chýba, ale individuálne prenocovania sú na Sekaninách dostupné,“ uzatvára starosta Lehoty pod Vtáčnikom Michal Ďureje.

Peter Kováč
Radovan Stoklasa

Na nátoni

STEJKY PLNÉ NÁPADOV

V REŠTAURÁCII NA NÁTONI NAMIESTO À LA CARTE
PONÚKAJÚ NA TANIERI KREATÍVNE INŠPIRÁCIE A DOBROTÝ

Hovorí sa, že kde sa dobre varí, tam sa dobre darí. Platí to aj opačne. Presvedčili sme sa o tom na vlastnej koži v Starej Myjave, kde sídli netradičná rodinná reštaurácia Na nátoni. Jej názov pochádza z kopaničiarskeho nárečia. Charakterizuje priestor medzi chalupou a stodolou, kde sa kedysi spracúvalo drevo a mlátilo obilie. Dnes už to tak nie je. Na základoch starej chalupy postavili domček, v ktorom sa rozvíja rodinná reštaurácia s množstvom inšpirácií. Vybrali sme sa tam na košovku, čo je názov populárnej rubriky nášho magazínu. A ako to dopadlo?

Najprv to mal byť obchod so slovenskými vínami s možnosťou ochutnávky. Toto sa však neujalo. Majitelia striedali nápad za nápadom, až nakoniec „ukuchtili“ profesionálny recept na netradičnú reštauráciu. „Nemáme klasické à la carte ani žiadne denné menu. Našou najväčšou zbraňou je práve sezónne

degustačné menu, ktoré obmieňame štyrikrát do roka,“ priblížil nám spolumajiteľ Rastislav Viskup. V tom spočíva háčik – reštaurácia nemá pevné otváracie hodiny, je otvorená na objednávku. Ponúka sezónne degustácie alebo rezervácie pri určitom obnose peňazí,

ktoré tu necháte. Má to logiku. Za nápad a kvalitu sa platí a aj majiteľovi sa to musí oplatiť.

Aligátory na tanieri nečakajte

V kuchyni pracujú so surovinami, ktoré sú sezónne a podľa možností lokálne, s dôrazom na ich kvalitu. Žiadne aligátory ani iné exotické zvieratá, požívajú sa len slovenské suroviny. No pokiaľ ide o mäso, idú na istotu. V spolupráci s dodávateľom priamo z regi-

ónu Svaman Myjava vznikol projekt vyzretemaso.sk. Spoločným cieľom je zabezpečiť čo najkvalitnejšie vyzreté mäso zo slovenských chovov, ktoré dodávajú do reštaurácií alebo priamo zákazníkom. Dozvedeli sme sa aj niečo o jeho príprave. Napríklad steak: „Najdôležitejšie je mať kvalitné mäso, ktoré by malo byť minimálne hodinu pred pečením vytiahnuté z chladu. Ideálna teplota je 10 až 15 stupňov,“ vysvetlil nám majiteľ.

Ani vína sa z podniku nevytrhali. Slovenských vinárov nahradili zahraniční. S výberom vína vám majiteľia osobne poradia a môžete si ho objednať aj domov. „Každé víno je špecifické a na inú príležitosť. Ak idete oslavovať, siahnite po pro-secco či šampanskom, ak máte kvalitný steak, rozhodne si dajte červené z Toskánska,“ vysvetlil Rastislav Viskup. K degustáčnemu menu ponúkajú aj vínne párovanie, kde sú vína vybrané tak, aby sa jednotlivé chute navzájom dopĺňali. V ponuke sú aj domáce malinovsky, konkrétne Jablkofka a Malinofka.

Priestor reštaurácie je pomerne malý, zato veľmi útulný. Nachádza sa v ňom niekoľko stolov aj masívne liatinové kachle. Zmestí sa tam takmer tridsať ľudí. V letných mesia-

ch môžete degustovať aj vonku. Rozloží sa veľký gril a všetko jedlo sa zhotoví priamo na ňom, prípadne v chlebovej peci.

Reštaurácia aj na kolesách

Reštaurácia našla spôsob, ako sa spropagovať. Má svoju „pohyblivú prevádzku“ v podobe takzvaného foodtraku – vozíka na kolesách. „Otvorili sa nám nové cestičky a celý náš koncept sa oživil. Vďaka tomu sme viac na očiach a máme možnosť nabrať nové skúsenosti.

Navštevujeme rôzne podujatia – hudobné či gastronómické festivaly, alebo vianočné trhy. Rozhodli sme sa, že za ľuďmi budeme chodiť my. Prostredníctvom foodtraku usporadúvame aj rodinné či firemné akcie. Je to jednoduché. Ak si nás niekto objedná, pri-

Čo sme okoštovali?

- **Predjedlo:** divinová paštéta s brusnicami, jelení chrbát a hl'uzovková majonéza, pomaly pečené plece z daniela zabalené v póre s celozrnnou horčicou
- **Hlavné jedlo:** 110 dní vyzretý T-bone steak z jalovice od vyzretemaso.sk, kukurica na šalotke, listový šalát so zálievkou z malinového octu, šampiňón plnený šampiňónovou plnkou a syrom, vínová omáčka z demi glace, hranolky vyprážané v bravčovej masti
- **Dezert:** čokoláda obalená čokoládou, vo vnútri pomaranč s aróniovou omáčkou

deme, vytiahneme gril a steak sú na svete,“ opísal Rasťo.

Rodinná reštaurácia nás milo prekvapila. Útulný priestor, príjemný personál a hlavne skvelé jedlo. Odchádzali sme nielen s plnými žalúdkami, ale aj novými inšpiráciami. Napríklad ako správne zaobchádzať s mäsom, aké víno k nemu zladit' alebo ako sa dá kreatívny nápad s jedlom pretaviť do reality.

Nina Osvaldová

Kvalita jedla: ★★★★★
Lokalita: ★★★★★
Prostredie: ★★★★★
Kreativita/nápad: ★★★★★
Obsluha: ★★★★★
Celkový dojem:

4,6/5

TOP GASTRO: VÍTAZOM NOVÁČIK NA GASTROMAPE

Víťaz populárnej ankety TOP GASTRO, ktorú Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región (KOČR) vyhlasuje už roky, je známy. Ľudia, ktorí sa zapojili do hlasovania, rozhodli.

Titul pre rok 2023 získala prevádzka M.O.M cafe v Bánovciach nad Bebravou. Kaviareň, ktorá ponúka aj „čokoládový kebab“, vyhrala siedmy ročník populárnej gastroankety.

„Sledujeme, že gastronómia kráča s dobou, podlieha novým trendom a inováciám, čo vnímame mimoriadne pozitívne. Dôkazom je aj aktuálny ročník ankety. Verejnosť nominovala mnohé novovzniknuté zariadenia, prevádzky zohľadňujúce gastronomické novinky alebo zariadenia so zaujímavým dizajnovým riešením priestorov,“ objasnil predseda KOČR Trenčín región Juraj Gerlici. A

práve víťaz ankety je aj nováčikom na gastromape kraja.

Verejnosť nominovala na titul TOP GASTRO až 50 prevádzok v Trenčianskom kraji. Do online hlasovania prišlo spolu 1 369 odpovedí. Tu je poradie:

1. miesto – M.O.M cafe Bánovce nad Bebravou (181 hlasov)
2. miesto – Reštaurácia pri Lipe

v Dohňanoch (124 hlasov)
3. miesto – Salaš Beckov (93 hlasov)

KOČR Trenčín región vyžreboval aj dvoch z účastníkov, ktorí sa zapojili do hlasovania o TOP GASTRO. Oba vyžrebovaní získavajú 3-vstupový voucher do Well-med centra Hotela Slovakia v Trenčianskych Tepliciach.

PRIEVIDZA: VYNOVENÁ SÁLA UŽ FUNGUJE

Jedna sála a vždy iné javisko a hľadisko. Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi prešlo ďalšou rekonštrukciou a výstavné priestory po novom doplnia moderná sála.

Vďaka posuvnému systému sedenia sa priestor dokáže prispôbiť konkrétnej produkcii. „Odkryli sme strop a vymenili svetidlá, vymenili sme všetky podlahové krytiny, doplnili sme svetelnú a zvukovú techniku, divácky komfort zabezpečí

stupňovité sedenie,“ vymenúva dôležité zmeny riaditeľka regionálneho kultúrneho centra Ľudmila Húsková.

Prievidzskí kultúrnici získali 200-tisíc eur na rekonštrukciu z Integrovaného regionálneho operačného programu, takmer 30-tisíc eur spolufinancoval zriaďovateľ Trenčiansky samosprávny kraj. Prvý koncert v nových priestoroch odohralo sláčikové trio Adventure Strings.

foto: TSK

NAJVIAC AKTIVÍT POČAS LETÁ A NA BICYKLI

Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región aj v roku 2024 zacieli svoju pozornosť a aktivity na podporu domáceho cestovného ruchu.

V prvých mesiacoch to bude prezentácia na veľtrhu cestovného ruchu CARAVAN, BIKE, TRAVEL v Nitre, ktorý sa zameriava na cestovanie a trávenie voľného času v prírode. Súčasné trendy ukazujú jasne. Turisti čoraz viac vyhľadávajú netradičné dovolenky, upúšťajú od zabehnutých stereotypov a zaožívaných štandardov. Na tento veľtrh ide KOČR s prezentáciou potenciálu cestovného ruchu Trenčianskeho kraja práve v oblasti kempingov a karavaningu. K tomu sa pripravuje špeciálny

prezentačný materiál, ktorý nebude chýbať v online podobe na jednotnom turistickom portáli www.trencinregion.sk.

„Nebude chýbať vyhodnotenie

súťaže TOP v cestovnom ruchu v Trenčianskom kraji za rok 2023, ktoré uzavrieme slávnostným udeľovaním ocenení v jednotlivých kategóriách: TOP ubytovacie zariadenie, Osobnosť v cestovnom ruchu, TOP produkt v cestovnom ruchu, TOP inovácia

v cestovnom ruchu a TOP Gastro. Ak všetko pôjde podľa plánu, v ďalších dňoch začneme s prípravou projektu zameraného na rozvoj cykloturistiky v kraji. Výsledkom by mal byť unikátny cykloitinerár zložený z viacerých výletov, spomedzi ktorých si vyberú náročnejší aj rodiny s deťmi, ktoré musia zohľadniť schopnosti svojich ratoleštie. Hoci sa zdá, že času je dosť, my začíname s prípravou kampane na leto už teraz,“ pripomenul jednu z horúcich novinek zastupujúci výkonný riaditeľ KOČR Trenčín región Pavol Štefčík.

Na túto sezónu sa opäť chystá turisticko-poznávací hra, ktorá spojí krásne miesta trenčianskeho regiónu do jedinečného

letného dobrodružstva. Tento rok k letnej hre pribudne menšia novinka plná benefitov, ktorou bude KOČR jednak podporovať angažovanosť zariadení poskytujúcich služby v cestovnom ruchu a jednak sa pokúsi zaujať turistov z rôznych kútov Slovenska.

Všetky novinky a aktuality, ktoré KOČR chystá, budú priebežne zverejňované na webovej stránke a pridávané do obsahu pravidelného newslettera. Takisto sa oplatí sledovať profil Trenčín región na Facebooku či Instagrame, ktorý vás udrží v obraze.

Peter Kováč

MAREC 2024 – APRÍL 2024

KAM ZA KULTÚROU?

Termín: marec – apríl 2024 (okrem trvania podujatia Strašidelný zámok)

Názov: Prehliadka zámku a jaskyne

Miesto konania: Zámok Bojnice

Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: marec/apríl

Názov: FotoRozkvet

Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: do 10. marca 2024

Názov: Ešte nenamaľované obrazy slávnych

Miesto konania: Bojnický zámok

Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 1. marec 2024

Názov: Burza kníh a puzzle pre Bánovských chlpáčov

Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko

Web: www.kulturabn.sk

Termín: 1. – 17. marec 2024

Názov: Odkaz štúrovskej generácie

Miesto konania: Cirkevný zbor ECAV Zemianske

Podhradie

Web: www.tnos.sk

Termín: 2. marec 2024

Názov: Hory cesty ľudí

Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko

Web: www.kulturabn.sk

Termín: 2. marec 2024

Názov: Folklórne hodnoty na strednom Považí XI.

Miesto konania: CVC, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: 2. marec 2024

Názov: Deti doby – Radošinské naivné divadlo,

vstupné 23 €

Miesto konania: Kultúrny dom Partizánske, spoločenská sála

Web: www.mua.sk

Termín: 2. – 3. marec 2024

Názov: Návrat k tradičným remeslám: Paličkovanie

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 2. – 3. marec 2024

Názov: Drak sa vracia – otvorenie stálej expozície

západného paláca

Miesto konania: hrad Beckov

Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 3. marec 2024

Názov: Amadeus

Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice

Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 3. marec 2024

Názov: Koncert k MDŽ

Miesto konania: Kultúrny dom Partizánske, spoločenská sála

Web: www.mua.sk

Termín: 3. marec 2024

Názov: Súzvuky

Miesto konania: Kultúrny dom Tužina

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 4. – 8. marec 2024

Názov: Jarné prázdniny na hrade

Miesto konania: hrad Beckov

Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 4. marec 2024

Názov: 70. Hviezdoslavov Kubín

Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v

Trenčíne

Web: www.tnos.sk

Termín: 5. marec – 7. máj 2024

Názov: Fitness pre mozog

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 6. marec 2024

Názov: Plavba okolo sveta

Miesto konania: POS, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: 7. marec 2024

Názov: Módná prehliadka pri príležitosti MDŽ

Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v

Trenčíne

Web: www.tnos.sk, www.gmab.sk, www.suptn.sk

Termín: 8. marec 2024

Názov: Workshop na tému Diptych s fotografom a

pedagógom Ľubom Stachom

Miesto konania: Zasadacia TSK, 3. poschodie

Web: www.tnos.sk

Termín: 8. marec 2024

Názov: Mládež spieva

Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: 8. marec 2024

Názov: Zena – umelecký program MDŽ

Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice

Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 9. marec – 30. apríl 2024

Názov: Miloš Alexander Bazovský

Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v

Trenčíne

Web: www.tnos.sk

Termín: 9. marec 2024

Názov: Tri gaštanové kone

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 9. – 10. marec 2024

Názov: Kráľovné a slúžky

Miesto konania: hrad Beckov

Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 10. marec 2024

Názov: Veselé paničky Windsorské

Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko

Web: www.kulturabn.sk

Termín: 10. marec 2024

Názov: Spoznaj, zaži, nauč sa – tanec

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 11. marec 2024

Názov: Magdaléna Rúfusová „spomienky na život

s básnikom“

Miesto konania: Hotel Most slávy Trenčianske

Teplíce

Web: www.teplice.sk

Termín: 11. – 13. marec 2024

Názov: Cimbálová djelňa 2024

Miesto konania: ZUŠ K. Pádivého Trenčín

Web: www.tnos.sk

Termín: 11. – 13. marec 2024

Názov: Hviezdoslavov Kubín

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 12. marec 2024

Názov: Výtvarné spektrum 2024

Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: 13. marec 2024

Názov: Šipkovské inferno

Miesto konania: Mestská knižnica Ľ. Štúra

Web: www.kulturabn.sk

Termín: 15. marec 2024

Názov: Veľkonočné trhy v Ilave

Miesto konania: Mierové námestie, Ilava

Web: www.ilava.sk

Termín: 15. marec 2024

Názov: Z našej kuchyne

Miesto konania: Posádkový klub, Hviezdoslavova

16, Trenčín

Web: www.tnos.sk, www.kornicka.sk

Termín: 15. marec 2024

Názov: Rozprávkové javisko

Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: 16. marec 2024

Názov: Miro Jaroš: Rodinný koncert

Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice

Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 16. marec 2024

Názov: Veľkonočné remeselné trhy

Miesto konania: Dom kultúry Považská Bystrica

Web: www.facebook.com/mestoPB

Termín: 16. marec 2024

Názov: Pre hriechy sveta umučený

Miesto konania: Kostol sv. Mikuláša Poruba

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 17. marec 2024

Názov: 200. výročie narodenia Adely Ostrolúckej

Miesto konania: Zemianske Podhradie

Web: www.tnos.sk

Termín: 17. marec 2024

Názov: Deň detského folklóru

Miesto konania: Partizánsky dom Malinová

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 17. marec 2024

Názov: Tri gaštanové kone

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 18. – 28. marec 2024

Názov: Odkaz štúrovskej generácie

Miesto konania: Trenčianska univerzita Alexandra

Dubčeka v Trenčíne

Web: www.tnos.sk

Termín: 19. – 21. marec 2024

Názov: Veľká noc v POS

Miesto konania: POS, Považská Bystrica

Web: www.pospb.sk

Termín: 21. marec – 16. apríl 2024

Názov: Výtvarné spektrum 2024

Miesto konania: Kongresová sála a výstavné

priestory TSK

Web: www.tnos.sk

Termín: 21. marec 2024

Názov: Co vieš o hviezdach?

Miesto konania: CVC, Púchov

Web: www.pospb.sk

Termín: 22. marec 2024

Názov: Večer športovcov

Miesto konania: Mestské panoramatické 3D kino

Web: www.muap.sk, www.novinytempo.sk

Termín: 22. marec 2024

Názov: 70. Hviezdoslavov Kubín

Miesto konania: MsKS Nové Mesto nad Váhom

Web: www.tnos.sk

Termín: 22. marec 2024

Názov: Tvorím, tvoříš, tvoríme

Miesto konania: MsKS Nové Mesto nad Váhom

Web: www.tnos.sk

Termín: 22. – 23. marec 2024

Názov: Divadelný ROJ hornej Nitry

Miesto konania: Prievidza

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 23. marec 2024

Názov: Vidiečanova Habovka

Miesto konania: RKC v Prievidzi

Web: www.rkcpd.sk

Termín: 22. – 23. marec 2024

Názov: Divadelné javisko Považia

Miesto konania: na domácich javiskách

Web: www.pospb.sk

Termín: 25. marec 2024

Názov: Co vieš o hviezdach?

Miesto konania: Gymnázium Ľ. Štúra v Trenčíne

Web: www.tnos.sk

Termín: 26. marec 2024

Názov: Život pod vodnou hladinou
Miesto konania: POS, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

Termín: 27. marec 2024

Názov: Tri gaštanové kone
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 27. apríl 2024

Názov: Cvrigovec – Certova skala
Miesto konania: Cvrigovec – Certova skala
Web: www.teplce.sk

Termín: 29. marec – 1. apríl 2024

Názov: Veľká noc na hrade
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 29. marec – 1. apríl 2024

Názov: Veľká noc na Čachtickom hrade
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu

Termín: 30. marec 2024

Názov: Vystúpenie skupiny Vrbovské vrbý
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu

Termín: 31. marec 2024

Názov: Veľká noc v zoo
Miesto konania: Národná zoologická záhrada
Bojnice
Web: www.zoobojnice.sk

Termín: 31. marec 2024

Názov: Veľkonočný koncert Janka Hubinská, Ján Berký Mrenica
Miesto konania: kostol sv. Štefana Uhorského
Web: www.teplce.sk

Termín: 31. marec 2024

Názov: Víťanie jari na hrade – Pod' na hrad v kroji
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.trencinskyhrad.sk

Termín: apríl 2024

Názov: Festival amatérskych filmov Cineama 2024
Miesto konania: KKC Hviezda Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: apríl 2024

Názov: Ručné spracovanie ovčej vlny a pradenie na vretienku – workshop v rámci festivalu textilnej tvorby Od vlákna k odevu
Miesto konania: Ivanovská dolina
Web: www.tnos.sk

Termín: 3. – 26. apríl 2024

Názov: Prizma 2024
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 4. apríl 2024

Názov: 70. Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: ZS Melčice-Lieskové
Web: www.tnos.sk

Termín: 4. a 18. apríl 2024

Názov: Tréningy pamäti
Miesto konania: POS, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

Termín: 5. – 6. apríl 2024

Názov: Divadelná jar Jána Roháča
Miesto konania: Nitrianske Pravno
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 6. apríl 2024

Názov: Tancuj, spievaj, zahraj si
Miesto konania: Kultúrne-kreatívne centrum
Hviezda v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 6. apríl 2024

Názov: Hugo Gross – metamorfózy Trenčína a krajiny, pri príležitosti 130. výročia narodenia umelca
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 6. apríl 2024

Názov: Ako som vstúpil do seba
Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 7. apríl 2024

Názov: Koncert Pavla Hammela s kapelou
Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 7. apríl 2024

Názov: Nedel'ná klasika: Higano & Biščáková
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 8. apríl 2024

Názov: Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 8. apríl 2024

Názov: Umenie živých slov
Miesto konania: GMAB Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 9. – 28. apríl 2024

Názov: Vesmír očami detí
Miesto konania: ZUS K. Pádívého v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 10. apríl 2024

Názov: Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 11. apríl 2024

Názov: Keď si ja zaspievam
Miesto konania: kino Mier, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

Termín: 11. apríl 2024

Názov: Zuzka Kráľová
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 11. – 28. apríl 2024

Názov: Vesmír očami detí
Miesto konania: Dom kultúry Javorina Stará Turá
Web: www.tnos.sk

Termín: 13. apríl 2024

Názov: Jana Krištof Lehotská/ Zoznámme sa tour
Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 13. – 14. apríl 2024

Názov: Maľovaný hrad
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 13. – 14. apríl 2024

Názov: Návrat k tradičným remeslám: Maľba na sklo
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 15. apríl 2024

Názov: Rozprávkové javisko
Miesto konania: Divadlo, Púchov
Web: www.pospb.sk

Termín: 15. – 30. apríl 2024

Názov: Rok slovenských žien v národnom hnutí
Miesto konania: Evanjelický kostol Moravské Lieskové
Web: www.tnos.sk

Termín: 18. apríl – 17. máj 2024

Názov: AMFO 2024
Miesto konania: Kongresová sála a výstavné priestory TSK
Web: www.tnos.sk

Termín: 19. apríl 2024

Názov: Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: POS, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

Termín: 20. apríl 2024

Názov: Svetový deň kníh na Čachtickom hrade
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu

Termín: 19. – 20. apríl 2024

Názov: Jarný báňovský jarmok
Miesto konania: Centrum mesta
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 19. – 21. apríl 2024

Názov: Thalia
Miesto konania: Prievidza
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 20. apríl 2024

Názov: Otvorenie letnej turistickej sezóny v Bojniciach a regiónu
Miesto konania: Hurbanovo námestie a Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 20. apríl 2024

Názov: Deň tanca Trenčianskeho kraja
Web: www.tnos.sk
Miesto konania: Kultúrny dom Dolná Súča

Termín: 20. apríl 2024

Názov: Vidiečanova Habovka
Miesto konania: Bojnice
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 20. – 21. apríl 2024

Názov: Jar na hrade
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 22. apríl 2024

Názov: 70. Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: ZS Bzince pod Javorinou
Web: www.tnos.sk

Termín: 25. – 28. apríl 2024

Názov: Strašidelný zámok – Spiritus Mortis
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 26. apríl 2024

Názov: MOJE BABY
Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

Termín: 26. apríl – 7. máj 2024

Názov: Odkaz štúrovskej generácie
Miesto konania: Kultúrny dom Uhrovec
Web: www.tnos.sk

Termín: 27. apríl 2024

Názov: Ivan Kozáček – fotografické impresie slovenskej krajiny a človeka
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 27. apríl 2024

Názov: Otvorenie sezóny 2024
Miesto konania: Čachtický hrad
Web: www.cachtickyhrad.eu

Termín: 27. apríl 2024

Názov: Oddychovka
Miesto konania: KC Panorex, Nová Dubnica
Web: www.pospb.sk

Termín: 27. – 28. apríl 2024

Názov: Tri kľúče pre Katarínu
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 29. apríl 2024

Názov: 70. Hviezdoslavov Kubín
Miesto konania: Kultúrny dom Uhrovec
Web: www.tnos.sk

Termín: 30. apríl 2024

Názov: Histamín – prednáška
Miesto konania: Zasadacia TSK, 3. poschodie
Web: www.tnos.sk

Termín: 30. apríl 2024

Názov: Stavanie Mája
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplce.sk

Termín: 30. apríl 2024

Názov: Májový kultúrny festival
Miesto konania: Nám. SNP Partizánske
Web: www.muap.sk

**VIAC POZVÁNOK NÁJDETE NA
WWW.TRENCINREGION.SK**

AKO POŽIADAŤ O....

... DOTÁCIU Z ROZPOČTU TSK

V prípade, že sa na základe zverejnenej výzvy uchádzate o dotáciu z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja, najneskôr do 31. marca treba predložiť vyplnenú žiadosť.

O dotáciu sa môžu uchádzať právnické a fyzické osoby, ktoré pôsobia na území kraja alebo poskytujú služby pre obyvateľov kraja len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamest-

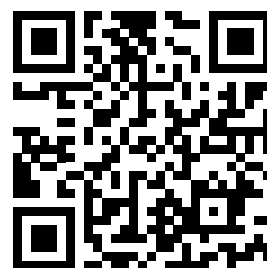
nanosti. Žiadosť môžu poslať aj mestá a obce Trenčianskeho kraja v rámci spolufinancovania rozvoja územia. Obce mimo kraja a iné kraje môžu o dotáciu požiadať v prípade poskytnutia pomoci pri likvidácii následkov živelných pohromy, havárie a podobne.

Obchodné spoločnosti (s.r.o., a.s. a iné) nie sú oprávnenými žiadateľmi. Pri právnických a fyzických osobách platí, že činnosť musia vykonávať viac ako rok pred podaním žiadosti.

Na webovej stránke tsk.sk nájdete podrobné informácie o tom, kto sa o dotáciu môže uchádzať a na aké hodnotiace kritériá kraj prihliada. Pripomíname, že župní poslanci schválili VZN, na základe ktorého musí byť udržateľnosť projektu minimálne dva roky a na jednu akciu môžete žiadať len z jedného grantového programu. Na stránke sa dočítate aj to, na aké účely dotáciu kraj neposkytuje.

Naskenujte si tento QR kód a dostanete sa na stránku,

kde sa prihlásite alebo zaregistrujete, a následne môžete elektronicky vyplniť dotačnú žiadosť.

... PARTICIPATÍVNO-KOMUNITNÝ ROZPOČET

Krajský rozpočet v roku 2024 počítá so sumou 200-tisíc eur, ktoré vyčlenil na projekty v rámci Participatívno-komunitného rozpočtu (PKR). Daná suma bude rovným dielom rozdelená medzi všetkých deväť okresov kraja. V tomto roku je možné návrhy na projekty podať len elektronicky zo stránky: <https://pakr.hlasobcanov.sk>. Požiadať o ne môžu právnické aj fyzické osoby, mestá a obce či organizácie a združenia, ktoré pôsobia na území Trenčianskeho kraja. Predkladať ich môžu do 31. marca.

Má ísť o projekty cielené na rozvoj kraja alebo komunitného života v oblastiach dopravy, komunikácie, voľnočasových aktivít, kultúry, športu, sociálnej pomoci, sociálnych služieb, zdravotníctva. Návrh musí podpísať podporiť minimálne 30 občanov.

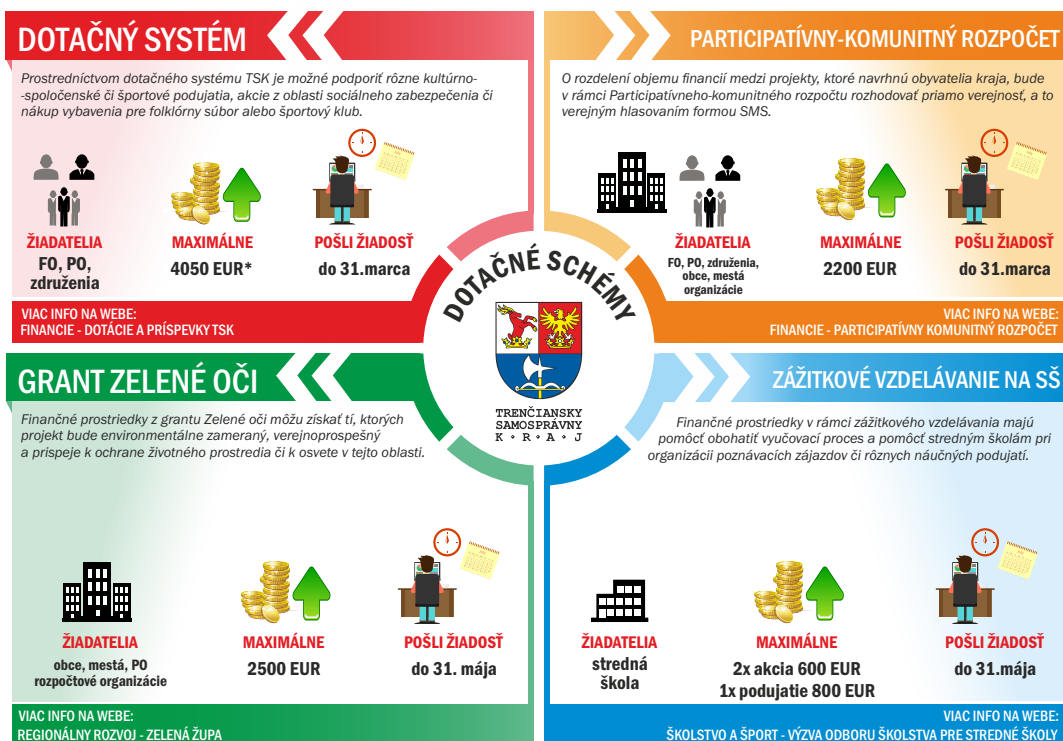
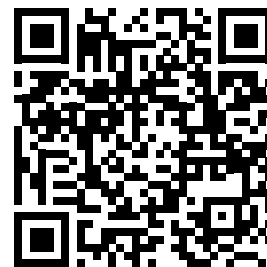
V prvom kole verejnosť a odborná komisia posúdia projekty podľa stanovených kritérií a rozhodnú, ktoré projekty postúpia do ďalšieho kola. V druhom kole už o realizácii projektov rozhodnú obyvatelia

kraja, a to zaslaním SMS vo verejnom hlasovaní. Víťazné projekty pritom musia od obyvateľov dostať minimálne 150 hlasov.

Pozor, zmena! Od roku 2024 sa PKR nevzťahuje na projekty súvisiace so životným prostre-

dím. Tieto môžu záujemcovia smerovať na grantovú schému Zelené oči.

Naskenujte si QR kód, zaregistrujte sa a môžete pridať vlastný nápad pre lepšie prostredie a život v kraji.

NOVÁ CYKLOTRASA SA PÝTA NA SVET

Cyklodoprava a cykloturistika sa v Trenčianskom kraji stáva stále obľúbenejšou formou presunu do práce, no najmä športového vyžitia. Župa na tento trend priebiežne reaguje a vďaka tomu je slovenským lídrom v budovaní cyklotrás. Pokračuje budovanie Vážskej cyklomagistrály a prostredníctvom projektu BEVLAVA sa prepoja aj vybudované cyklotrasy na slovenskej a českej strane hraníc. Jedna z najobľúbenejších cyklotrás v kraji vedie z Trenčianskeho hradu až do Nemšovej, kde nadväzuje na cyklotrasu BEVLAVA. Tá spája našu krajskú dominantu s hradom Brumov na českej strane.

DOMINANTOU JE NOVÝ MOST

Cyklisti sa už čoskoro dočkajú ďalšieho úseku Vážskej cyklomagistrály. Do takmer stokilometrovej tepny kraja sa po kolaudácii oficiálne zaradí aj časť Ladce – Púchov. Čaká sa už len na kolaudačné papiere. Takmer trinásťkilometrová cyklocesta pomôže turizmu, uľahčí automobilovú dopravu a ľudí z blízkych firiem motivuje presadnúť na bicykel ako dopravný prostriedok. Miestni si pochvaľujú najmä dominantu – vybudovaný cyk-

lomost, ktorý spojil obce Beluša a Lednické Rovne, no najmä zjednodušil návštevy priateľov, známych a rodín a zamestnancom cestu do práce... Dnes stačí nasadnúť na bicykel, kolo-bežku alebo korčule, prípadne sa prejsť po takmer stometrovom moste. Milovníci cyklistiky, mladí, starší aj celé rodiny neodolali nedávnym jarným prázdninám, a tak snečné voľné dni v Beluši pripomínali Holandsko. Už dnes sa Beluša považuje za bicyklovú obec. „Spravili sme projekt cyklostanov na zá-

kladnej škole, pri bytovkách, pri autobusových zastávkach,“ vymenúva starosta obce Ján Prekop s tým, že možností na cykloturistiku v okolí je niekoľko. „Napríklad smerom na Pružinu či Mojtiň.“

Cyklotrasa sa začína na okraji obce Ladce, vedie popri brehu Kočkovského kanála a kopíruje jeho jestvujúci most. Novou lávkou pre cyklistov pokračuje ponad rieku Váh, ďalej kopíruje pravý breh jeho pôvodného koryta, prechádza okolo čističky odpadových vôd až k ochrannej hrádzi a pokračuje do Púchova.

Za mostom v Lednických Rovniach sa chcú obce Púchovskej doliny pripojiť na Vážsku cyklotrasu a vybudovať jej turistické pokračovanie v smere na Horovce cez Červený Kameň. V rámci cykloprojektu BEVLAVA by sa turistická cesta pre cyklistov končila až v obci Střelná. Prepojením by vznikol unikátny medzinárodný cykli-

stický okruh dlhý približne 80 km.

NA POVAŽÍ UŽ PLÁNUJÚ ĎALEJ

Úspešnú kolaudáciu má za sebou ďalšia časť Vážskej cyklomagistrály – úsek medzi Považskou Bystricou až po hranicu so Žilinským samosprávnym krajom. V samotnom meste doteraz žiadna cyklotrasa nebola, preto si ju miestni veľmi pochvaľujú.

„Mesto má atypický tvar, ktorý pripomína akýsi podlhovastý slíž. Vybudovať rekreačnú cyklotrasu naozaj nebolo jednoduché. Ak sa nám ešte podarí spraviť prepojenie cez Váh, ktoré by nadviazalo na túto cyklocestu, tak by sme dokázali prepojiť dva magnety – Považský hrad a Manínsku tiesňavu,“ predstavuje plány primátor Karol Janas. Tie sú aj v tzv. zásobníku projektov TSK. Vzniknúť by tak mohol celý cyklistický okruh mesta. Cyklotrasa vedie po mestskej

cestnej komunikácii, prechádza popod diaľnicu D1, ďalej na Orlové, kde sa napája do existujúceho chodníka. Pokračuje mostom ponad Váh, kde lávka prepojila pôvodnú a novú komunikáciu, a smerom k hranici Žilinského samosprávneho kraja končí vybudovaním nového koridoru.

Gabriela Stoklasová,
foto: Radovan Stoklasa

POMOC, KTORÁ HREJE

NAJZNÁMEJŠIE CENTRUM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V KRAJI DEMY
PODPORUJE TRENČIANSKA ŽUPA UŽ PÄTNÁŠŤ ROKOV

Deti, mládež a už aj dospelí s mentálnym či telesným hendikepom, osoby s poruchou autistického spektra. Všetko pod jednou strechou. V DEMY nachádzajú pomoc rodiny, ktoré sa o takého člena nedokážu postarať.

Muzikoterapia, kreslenie, práca s hlinou či hranie divadielok bolo aj v minulosti. Dnes pribudla tzv. snoezelen terapia, teda pobyt v miestnosti plnej pohody, relaxu, ktorá aktivizuje, prebúdza záujem, vyvoláva spomien-

klienta Maroša Chovanca sa stala námetom pre príležitostnú známku Vianočnej pošty.

Svoje miesto v terapii má aj internet a používanie tabletov. Okrem námetov na hry a pracovné pomôcky existujú aplikácie, ktoré sú prispôbené hendikepovaným. „Sú to mladí ľudia, ktorí podobne ako ich rovesníci radi prechádzajú prstami po obrazovke. Využívame ich na rozvoj, zábavu i motiváciu. Okrem moderných možností však nedám dopustiť na náš bazén. Napriek tomu, že jeho prevádzka znamená veľa starostí, vidieť radosť a nadšenie detí vo vode je na nezaplatenie. Nehovoriac o liečebno-rehabilitačných účinkoch,“ ukazuje fotky z bazéna riaditeľ a už sa presúvame do relaxačnej záhrady. Vybudovali ju vďaka náhodnému stretnutiu so sponzorom, ktorý chcel DEMY pomôcť a očaril ho projekt. Ide v podstate o spomínanú snoezelen izbu, len v exteriéri.

„Momentálne je u nás opäť stavebný ruch. Budujeme nový vstup do zariadenia a prístavbu výťahu, ktoré financuje samosprávny kraj. V dlhodobých plánoch máme aj vybudovanie spojovacej chodby medzi starými pavilónmi,“ doplnila Gavenda s tým, že v okolí chcú vytvoriť aj hojdačkovú záhradu. Hojkanie milujú klienti s detskou mozgovou obrnou či s Downovým syndrómom. Nezáleží na veku ani na diagnóze, hojkanie má medicínsky dokázané pozitívne účinky.

V DEMY reflektujú aj na potreby ľudí, ktorí sa o hendikepované dieťa starajú doma. „V prípade, že sa na niekoľko dní či týždňov

Z HISTÓRIE DEMY

Objekt, v ktorom pôsobí DEMY, vybudoval Agrokombinát Veľké Bierovce v roku 1987. Bola to účelová budova materskej škôlky a detských jasí pre deti zamestnancov, avšak majiteľ nemal na jej prevádzku financie a odpredal ho.

Po zániku Okresného ústavu sociálnych služieb bol k 1. januáru 1991 zriadený Ústav sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutú mládež, denný a týždenný pobyt v Trenčíne. Týmto dňom ÚSS nadobudol právnu subjektivitu a prešiel pod správu Obvodného úradu v Trenčíne. Od 11. decembra 1992 nesie ústav neoficiálny názov DEMY. Ide o symbolické spojenie slov „deti a my dospelí, ktorí sa o ne staráme“. Grafický znak DEMY vytvarne stvárnil akademický maliar Juraj Oravec.

Od júla 1996 je zariadenie pod správou Krajského úradu Trenčín a od júla 1998 nesie oficiálny názov DEMY – Domov sociálnych služieb. Presne o štyri roky neskôr sa zriaďovateľom stal Trenčiansky samosprávny kraj. S účinnosťou od 1. septembra 2009 sa názov zariadenia zmenil na Centrum sociálnych služieb – DEMY.

potrebujú spoľahnúť na profesionálov, môžu sa na nás obrátiť. Život je nevyspytateľný, dôvody bývajú rôzne. Napríklad sa rodič dostane do nemocnice a potrebuje operáciu pre dieťa. Ak je to v našich aktuálnych kapacitných možnostiach, pomôžeme.“ Od minulého roka DEMY prevádzkuje aj požičovňu zdravotníckych pomôcok.

Barbora Jurenová

INVESTÍCIE TSK DO DEMY:

2017 – NOVÁ BUDOVA ŠPECIALIZOVANÉHO ZARIADENIA PRE AUTISTOV: 1,8 MILIÓNA EUR

2018 – VEĽKÁ REKONŠTRUKCIA STRAVOVACEJ PREVÁDZKY: 182 TISÍC EUR

2024 – NOVÝ VSTUP A PRÍSTAVBA VÝŤAHU V HODNOTE 1,176 MILIÓNA EUR

„Poskytujeme dve sociálne služby. Domov sociálnych služieb, kde máme deti a mládež od narodenia až po 25 rokov. To sú ambulantné a týždenné služby. V špecializovanom zariadení sa venujeme autistom po ukončení základnej školskej dochádzky, asi od 16 rokov, a to v ambulantnej, týždennej aj celoročnej forme. Hornú vekovú hranicu nemáme,“ predstavuje DEMY riaditeľ zariadenia Tibor Gavenda. On sám tu pred 27 rokmi začínal ako špeciálny pedagóg a v práci s hendikepovanými podľa neho nastal značný posun.

ky, odbúrava strach a prináša istotu.

V rámci arteterapie, teda liečby umením, v roku 2019 vznikla vianočná poštová známka. Kresba

Zdá sa, že príbehy z minulosti hradov, ale aj kaštieľov či múzeí lákajú čoraz viac návštevníkov. Návštevnosť Trenčianskeho múzea, ktorého súčasťou je aj Trenčiansky hrad, taktiež prelomila čísla z minulých rokov. Prispela k tomu aj inovatívna novinka múzea v podobe spoločnej vstupenky. Tí, ktorí sa rozhodli pre zakúpenie vstupu na hrad, si tak otvorili dvere aj do ďalších pobočiek múzea po celom kraji – od Katovho domu v Trenčíne cez Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom až po rodinný dom L. Štúra a A. Dubčeka v Uhrovci.

Trenčiansky samosprávny kraj v roku

unikátne zariadenie spájajúce kempovanie s pohodlím hotela. Glamping resort v Kamenci pod Vtáčnikom prináša do nášho kraja nový pohľad na ubytovanie v prírode, „doplnil Štefčík. Mnoho turistov už kontinuálne láka relax, ktorý v regióne nachádzajú v trojici kúpeľov s liečivými a termálnymi prameňmi. V minulom roku najnavštevovanejšie Trenčianske Teplice predstavujú európsky unikát a sú dlhé roky vyhľadávané zahraničnou klientelou. Najnovšie vytvorili online rezerválny systém termálnych bazénov, čo vysokú návštevnosť len umocnilo. Rovnako si udržiavajú svoje „renomé“ aj Bojnice a najmladšie kúpele na Slovensku Námica.

PADALI AJ REKORDY

Cestovný ruch nielen v našom kraji, ale aj v globálnom ponímaní posledné roky zažíval ťažšie obdobie. Protipandemické opatrenia dali stopku dlhodobo pozitívne rastúcim trendom. Rok 2023 to mal o to náročnejšie, no vyhrnul si rukávy a pustil sa do „resuscitácie“. Cestovný ruch v Trenčianskom kraji sa tak prebral a konečne zhlboka nadýchol. Lepšie čísla, ba dokonca rekordy návštevnosti zaznamenali viaceré hrady a hradné zrúcaniny, múzeá či kúpele. Čoraz viac návštevníkov a turistov siahalo po bicykloch a smerovalo svoje kroky na rozrastajúcu sa sieť cyklotrás alebo volilo dobrodružnejšie cestovanie a pobyt v kempingových zariadeniach.

Štatistiky sľubujú priaznivé vyhliadky na reštart. V porovnaní s minulým rokom celkový počet návštevníkov Trenčianskeho kraja vzrástol o viac ako 16 %. Z toho výrazný percentuálny nárast zaznamenávame v prípade zahraničných turistov, ktorých náš kraj navštívilo o 31 % viac ako v roku 2022. Podstatnú časť z tejto skupiny zastupujú českí turisti (53 %), druhá priečka patrí návštevníkom z Nemecka (10,7 %) a následne z Poľska (6,6 %). Top päťku uzatvárajú rakúski (3,8 %) a maďarskí turisti (2,3 %).

Hrady a hradné zrúcaniny Trenčianskeho kraja boli minulý rok „dobyté“ vysokým počtom návštevníkov. Re-

**Rok 2023
PRINIESOL
TRENČIANSKEMU KRAJU
REŠTART CESTOVNÉHO
RUCHU, HLBOKÝ NÁDÝCH
A PEKNÉ ČÍSLA
NÁVŠTEVNOSTI**

kordy návštevnosti hlási Trenčiansky hrad, ale aj viaceré hradné zrúcaniny. Hrad Matúša Čáka v roku 2023 privítal takmer 170 000 návštevníkov. Tým nielen prekonal návštevnosť z roku 2019, ale posunul pomyselnú latku na novú úroveň. V porovnaní s predpandemickým rokom 2019 minuloročná návštevnosť hradu stúpila o 15 %. Ďalším skokanom je hrad Tematín s dvojnásobným nárastom počtu návštevníkov v porovnaní s predošlým rokom. Momentálne na Tematíne prebiehajú rekonštrukčné práce na severnom paláci hradu a pripravuje sa expozícia lapidária, čo do budúcnosti pravdepodobne ešte zvýši záujem o návštevu hradu. Zrúcanina hradu Sivý Kameň takisto zaznamenala pozitívne štatistiky. Hrady Beckov či Bojnický zámok sa postupne dostávajú na predpandemickú úroveň návštevnosti. Práve na Beckove sa rok 2023 niesol v znamení veľkej obnovy, stavebných prác a rozsiahlej rekonštrukcie západného paláca. Táto časť hradu bude sprístupnená verejnosti už od 2. marca 2024. Takisto ostatné hrady v kraji si naďalej udržiavajú stabilnú úroveň návštevnosti.

2023 pokračoval v budovaní rozsiahlej siete cyklotrás naprieč regiónom. Nie náhodou sa cykloturistika v kraji teší mimoriadnej obľube. Aby sme neostali len pri slovách, štatistické údaje hovoria veľmi jasne – za rok 2023 sa po cyklotrázách previezlo najviac cyklistov od začiatku ich monitorovania v roku 2020. Celkový počet cyklistov presiahol polmilionovú hranicu (552 401).

„Okrem klasického ubytovania turisti v našom kraji vyhľadávajú čoraz dobrodružnejšie a udržateľnejšie riešenia ubytovania v podobe kempingu či karavaningu,“ ozrejmil zastupujúci výkonný riaditeľ KOČR Trenčín región Pavol Štefčík. „Potvrďuje to aj zvýšený počet návštevníkov, napríklad v Campingu v Manínskej tiesňave, ktorý len nedávno prešiel komplexnou rekonštrukciou. Okrem toho v Trenčianskom kraji minulý rok vyrástlo

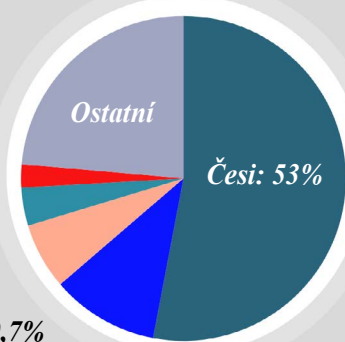
Viac ako 11 000 návštevníkov si v minulom roku našlo cestu do Hvezdárne Partizánske, kde mohli nazrieť za opónu tajomného vesmíru. Práve krajská hvezdáreň bola zároveň jedným z cieľov letnej turisticko-poznávackej hry „Po stopách škriatka Trenčanka“ z dielne KOČR Trenčín región. Počet distribuovaných herných plánikov, ktoré boli špeciálne vytvorené k prázdninovej hre, dosiahol 1 400 kusov. Pozitívnym príkladom minuloročných štatistik návštevnosti je aj ZOO Bojnice s viac ako 345 500 návštevníkmi, ktorá si stráži titul najnavštevovanejšej ZOO na Slovensku. Minulý rok okrem tradične vysokého počtu návštevníkov privítala aj svojho 25-miliónového návštevníka. Podujatia ako Strašidelná ZOO, Deň detí v ZOO Bojnice, ale aj atraktívna Motýlia záhrada jej nepochybne dodali na atraktivite.

Lenka Schvandtnerová,
KOČR Trenčín región

Návštevnosť v Trenčianskom kraji za rok 2023

Maďari: 2,3%
Rakúšanovia: 3,8%
Poľiaci: 6,6%

Nemci: 10,7%

Pranostika	druh trvalky so zlatými kvetmi	chodil (expr.)	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	obyvateľ Kuby	symetria	starec (kniž.)	kráčam	zbierka fotografií v podobe knihy	obec v okrese Veľký Krtíš	Pomôcky: Kiarov, rial, peni-set, nizám	sklenené výrobky	obidve	aký (hovor.)	kombinéza	chytali
skratka pre otravné látky			druh medveďa hudobník (zastar.)							dravý vták obyvateľ Akkry					
2. časť tajničky															
ozubec					veľké porážky prvok zn. Cu								skratka epoxidov polotma, šero		
turecký vojak (hist.)						meno kocúra ambona						spor (zastar.) znova zorie			
nový odsek (typ.)							infekčná choroba uzlovitý útvar v tele				vypieral elučná vlna (fyz.)				
Pomôcky: kodiak, ambon, rodea, pik	celkový smer vývinu	3. časť tajničky trvácna rastlina						4. časť tajničky jarok, priekopa							
vzdor (hovor.)					citoslovce bzukotu vedenie (zastar.)			nieto nepožívaj tekutiny						Pavol (dom.)	mohamedánsky boh
vlhčí rosou				väčší volánik opasok						prievoz chumáč trávy					
skratka editora			okrasná rastlina skr. rádio- lokátora								platidlo v Iráne skratka pre štátny				
1. časť tajničky						5. časť tajničky									
podobral sa						zaiste, pravdepodobne							skratka olympijských hier		

Odmenení získajú publikáciu „História včera a dnes“

Do redakcie nám poštou či emailom prišlo 329 správnych odpovedí. Vyžrebovali sme 6 našich čitateľov, ktorí získajú publikáciu z dielne KOČR Trenčín región „História včera a dnes“. Aj teraz sme si pre vás pripravili novú celostranovú krížovku, v ktorej sa ukrýva pranostika. Jej znenie nám posielajte najneskôr do 8. apríla 2024 na redakčný e-mail: redakcia@trenclinregion.sk alebo poštou na adresu: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Výhercovia sa môžu opätovne tešiť na zaujímavé ceny. Držíme palce.

Výhercovia:

Bohumil Kvapek, Ráztočno

Soňa Mokrá, Nedožery-Brezany

Anna Zajacová, Bánovce nad Bebravou

Milan Sopoliga, Trenčianske Stankovce

Júlia Galiovská, Omšenie

Rybárová Mária, Bošany

(red)

OTESTUJTE SI VEDOMOSTI

1. Jeden z najstarších román-ských kostolov v kraji je:

a) Drážovský kostolík

b) Kostolík v Šimonovanoch

c) Pominovský kostolík

2. Kde sídli Slovenské múzeum A. S. Puškina?

a) V kaštieli Brodzany

b) V kaštieli Lednické Rovne

c) V kaštieli Orlové

3. Po kom je pomenovaná univerzita v krajskom meste Trenčine?

a) M. R. Štefánik

b) Ľudovít Štúr

c) Alexander Dubček

4. Ako sa volajú chovné rybníky pri Krivosúde?

a) Párnické rybníky

b) Vážska kaskáda

c) Bodovské rybníky

5. Najvyšším vrcholom Trenčianskeho kraja je:

a) Vtáčnik

b) Magura

c) Čierny vrch

Odpovede: C, A, C, C, A

ČEPČENIE NEVESTY S ÚSMEVOM

foto: archív FS Úsmev

Folklorný súbor Úsmev vznikol pred piatimi rokmi a svojimi pásmami už chytil za srdce mnoho ľudí. Úsmev sa zrodil v Trenčíne presne 14. februára 2019. Zakladateľka Zdenka Vandžurová je folkloristkou od mala. Pochádza z východného Slovenska a „východňársky“ temperament vnáša do každej skúšky. Tohtoročnú jarňu súťaž členovia súboru absolvovali v Dubaji. Prekvapenie pripravili aj Petrovi Saganovi, ktorého v krojoch čakali v cieľovej rovinke v neďalekom Abú Zabí.

V našom kraji, v jeho blízkom aj širšom okolí, sa obľube teší ich pásmo tradičného folklórneho čepčenia nevesty.

Úsmev je na folklórnej scéne relatívne krátko. Je to isto vaša zásluha, že vznikol.

Folklorom žijem už od šiestich rokov. Je to môj život a popri mojich štyroch deťoch môžem povedať, že je to moje piate dieťa. Úsmev vznikol 14. februára

a záujem o účinkovanie prejavili dovtedajší „nefolkloristi“. Máme medzi sebou futbalistov, ale aj manželský pár, ktorý nikdy predtým vo folklóre netancoval. Nebudem klamať, takáto práca je určite náročnejšia ako s odchovancami detských folklórnych súborov. Ale ako sa hovorí, vraj stačí mať 1 % talentu, ostatné sa dá dotréňovať.

V každom prípade bude jednoduchšie trénovať šesťročné deti ako niekoho, kto sa rozhodne „vhuťnúť“ do folklóru po tridsiatke...

Ľudia, ktorí ku mne prišli na začiatku, vôbec nevedeli tancovať, nepoznali jednoducho, točku. No veľmi chceli a zvládli to. Naši futbalisti prišli do súboru naozaj „drevení“ a dnes sú z nich sólisti. Som na nich pyšná. Robíme to s láskou, so srdcom a asi aj preto sa nám darí. Stačí pravidelne cvičiť a výsledky sa dostavia. Už niekoľkých som takto dokázala naučiť tancovať.

Dá sa to, aj keď je to drina.

Futbalisti sú na tréning zvyknutí, ale hudba a tanec chcú asi viac.

Pravdou je, že mnohí si to predstavujú omnoho jednoduchšie. Páči sa im tanec, ktorý vidia na javiske. A keď zistia, koľko práce je za tým, že sa treba aj spotiť a že treba pravidelne trénovať... Veľa ľudí to vzdá a ostávajú skalní.

Pochádzate z východu. Aké sú predstavenia Úsmevu? Východniarske alebo trenčianske?

Kombinujem to. Východniarsky temperament v sebe nezapriem, tancujeme aj karičku. Je to praktické, pretože v súbore bolo málo chlapcov a potrebovali sme ženský tanec.

A aký akcent majú kroje?

Tie sú tiež kombináciou. Kroje a čižmy máme vďaka Trenčianskemu samosprávnemu kraju.

Každý rok sa zapájame do Participatívno-komunitného rozpočtu a snažíme sa presvedčiť verejnosť, že má zmysel nám poslať SMS. Zo získaných peňazí dávame šit' kroje, v ktorých môžeme reprezentovať kraj na Slovensku aj v zahraničí. Tancovali sme v Španielsku, Monaku, Nice, Čiernej Hore, Prahe, Budapešti a teraz sme sa vrátili z Dubaja. So súborom sa práve rozhodujeme medzi dvomi mestami, ktoré nám poslali pozvánku na budúci rok – Hongkong alebo Bangkok.

Radi vystupujeme aj na domácej pôde, trikrát sme boli súčasťou Dňa otvorených dverí TSK a s Vianočným pásmom prichádzame aj na župné Vianočné trhy či Vianočné trhy na Mierové námestie. Tento rok sme dostali pozvánku na Myjavské folklórne slávnosti, do programu pre začínajúce súbory „Predved' sa“.

Aké hudobné nástroje vás sprevádzajú?

Podarilo sa mi dať dokopy cimbalovú ľudovú muziku. Vedúcim hudby je Jozef Brindzák, učiteľ zo ZUŠ-ky. Okrem toho máme basu, prvé a druhé husle a kontrú, primáškou je Veronika Staňková.

Folkloristi v Úsmeve majú vekový priemer 40 rokov. Prichádzajú k vám aj ich deti?

Aj teraz máme medzi sebou štyri mladé mamičky, ktoré prichádzajú aj s deťmi. Zatiaľ sa o ne na striedačku počas tréningu starajú, ale v pláne máme aj detský folklórny súbor. Bude sa volať Úsmeváčik.

Gabriela Stoklasová

Trenčín región, župný magazín s prílohou o cestovaní, číslo: 1/2024, ročník IX., vychádza každé 2 mesiace, vyšlo: 1.3.2024.

Vydáva: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín, IČO: 42377897, poštová adresa: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Redakčná rada: Pavol Štefčík, Lenka Kukučková, Ján Drha. Redakcia: Radovan Stoklasa – šéfredaktor, Gabriela Stoklasová, Nina Osvaldová, Marián Petrik, Barbora Jurenová. Foto: Radovan Stoklasa, archív redakcie – ak nie je uvedené inak. Kontakty – email: redakcia@trenclinregion.sk, web: www.trenclinregion.sk. Náklad: 115 000 ks, distribúcia v Trenčianskom samosprávnom kraji: obce do 3000 obyvateľov – do schránok, obce a mestá nad 3000 obyvateľov: OcÚ, MsÚ.

Zaregistrované na MK SR, EV 5360/16, ISSN 2453-7942. Autorské práva vyhradené – použitie len so súhlasom vydavateľa.

Dostupné online: www.trenclinregion.sk, www.tsk.sk